

1889

HETILAP.

A ZENTAI JÁRÁS ÉS KÖRNYÉKÉNEK KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SCHVARCZ SÁNDOR
könyvkereskedése,
hová úgy a lap szelle-
mi részét illető közle-
mények, mint az előfi-
zetések és hirdetések
is küldendők.
Kéziratok vissza
nem adatnak.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 2 frt.
Fél évre . . . 1 frt.
Hirdetési díjak:
Egész oldal 8 frt.
Fél " . . . 4 frt 50
Negyed " . . . 2 frt 50
Bélyegdíj 30 kr.
Tűbiztosítási díj
megtétel engedély.
Nyiltér petít
sora 10 kr.

Városi közgyűlés.

I.

Zenta város képviselő testületének f. 1888-ik évi január havi rendes közgyűlését e hó 20-án tartotta meg. A meghívók tudtunkkal kellő időben küldettek meg a képviselő uraknak, a tárgysorozatba fontosabb kérdések is fordultak elő, sőt állások rendezéséről is kellett volna gondoskodni, mi, mellesleg megjegyezve, egy kis áldomásra is nyújthatott volna alkalmat; de közgyűléseink iránt már annyira lelohadt az érdeklődés, városatyáink annyira közönyösek városunk ügyei iránt, hogy pirulva kell e sorokat leírunk: Tudjátok e ti közkatonái e városnak, hogy 200 megbízott őrök közül alig jelenik meg ügyeitek intézésére 50—60. Ez oly baj, melyen sajnos, egyelőre nem segíthetünk, de melynek gyógyítását e nemes város mindegyik polgára kötelességének kell, hogy tekintse a jövőben.

Községi törvényeink folytán városi képviselőink felelőrszben adózás alapján jut közgyűlésünkbe, de másik felét mi magunk polgárok választjuk. Saját akarataunk kifolyása adhatja meg tehát arculatát képviselőtestületünknek. Válasszunk oly egyéneket, kik első sorban a közügy vezetéséhez szükséges értelemmel, másodsorban a kellő ügybuzgósággal, érdeklődéssel bírnak.

Gyakran hallottunk odairányuló panaszokat: A tanács mindig saját akarata és érdeke szerint intézi a város ügyeit, mert tekintélyes számmal rendelkezik önönmagában. Hogy jogosult-e ezen panasz oly képviselőtestülettől, melynek tagjai a közgyűlésen távollétükkel tündökölnék, erre a választ legilleté-

sebben azok adhatják meg, kik ambícióik kielégítését találják abban, ha képviselőkké választatnak, a virilisták közé soroztatnak, de a gyűlésekről még tudomást sem vesznek.

Nem ajánlhatjuk tehát eléggé figyelmükbe városunk lelkes polgárainak azon óvatosságot, melyet képviselőink megválasztásakor gyakoroljanak.

Ne sógorság, komaság, elvtársi tekintetek; hanem értelemmel párosult ügybuzgóság irányítsa választásunkat.

II.

A január 20-ki közgyűlést elnöklő polgármester Gombos Gábor ur 9¹/₂ órákor megnyitván, bemutattatott a választás alá nem eső városi képviselők kigazított névjegyzéke, — bejelentetett 1. a folyó évre szükséges irodaszerekről igen kedvező eredménnyel megejtett árlejtés; — 2. a gymnasium felszerelésére 1887-ben kiadott 400 frtról szóló elszámolás; — 3. Patócs Györgytől bérbe vett tanyai iskolahelyiség és tanítói lakás a város részéről évenként felmondható szerződésének 3 évre való meghosszabbítása; — 4. a nagyréti és nagybudzsáki területek téli legeltetés alá és a népiskolai épület alatt levő két pinczének bérbeadásáról szóló árverések; — 5. a nagyréti herés földrészetek haszonbéréinek beszédését tartalmazó számvevőileg átvizsgált jegyzék; — 6. a két főutcában volt nyárfákért befolyt összegnek az illető czímen való elkönyvelése és a házipénztárba való beutalványozása. Mindezen bejelentéseket a közgyűlés minden észrevétel nélkül tudomásul vette.

Mint mindig, úgy ez alkalommal is élesebb vitát keltett a tanács azon jelentése, hogy „Grundböck“ a város által neki kölcsönzött 330,200 téglát végrehaláhára megfizette. Többek felszólalása után végrehaláhára megfizette. Többek felszólalása után végrehaláhára megfizette. Többek felszólalása után végrehaláhára megfizette.

Bejelentetett továbbá az állami fedező mének folyó évben való élelmezésének válalkozás utján le-

endő biztosítása. Az árlejtésen elért eredmény kedvezőtlen lévén, újabb árlejtés fog tartatni és ha ez sem vezetne eredményhez; úgy a város házilag fogja kezelni a fedező ménék élelmezését. — Ezután be lett mutatva a n. m. belügyminiszterium körrendelete a középtanodákkal egyenrangúknak tekintendő tanintézetek helyesbitése- és kiegészítéséről.

(Folyt. követc.)

SZINHÁZ.

Jan. 15-én. Bányarém. Vachot Imre régi, jó népszínműve, igen szép közönség előtt került előadásra. Jól tette Pesti úr, hogy a műsorba nálunk e kedves darabot is fölvetette. Alig volt még játék oly kerekdeden előadva, mint ez. — A bányagróf persze Ferenczy kezében volt, ki azt oly találóan játszotta, hogy a közönség nyílt jelenetben is többször meglapsolta. — Tukoray, mint Bolesztlav bányamester, sikerült maszkjával s mulattató játékaival szintén fokozta a jókedvet. — Lőrinczet Viola adta, még pedig igen szerencsés alakítással, úgy hogy szinte azt hisszük, mikép e szerep, a mi kedves barátunknak, legkedvesebb, force szerepe. Énekei is mind jól sikerültek. — Ferencziné Demevér leánya. Margit volt, avval a kedvességgel, mely e művésznőket minden szerep fajban jellemzi.

Jan. 17-én. Eleven ördög, nagy operetta, Kontitól. — Az énekes színmű eselekményei — Bayard regéje után írva — igen élénk s gyors változásuak, zenéje pedig igazán kellemes. — Ferencziné Letaires vicomte, eleven ördögje maga volt a meglepetés, szikrázó szellemesség. A nagy számban megjelent közönség gyönyörrel halgatta finom trilláit s bájosnál bájosabb dalait. „Sophocles” trióját, mit rajta kívül Kárpáti

Katicza és Asztalos énekelt élvezetes összhangzattal, kétszer is meghallgattuk volna, ha a kifáradt művészek — elénekeltek volna. Igazuk volt. Több nap, mint — „Sophocles!” — Tukoray ma is animóval mókázott. — Bussy Clarissa Hermine kis szerepét tiszta naivságával tette kedvessé. — Ki kell még ez uttal emelnünk Asztalost, mint érczes bassus énekest, ki az álszentkedő élvsovár törvényszéki tanácsos szerepébe pompás komikumot vegyített.

Jan. 18-án. Zilah herezeg, francia színmű, Zentán először. Említésre méltó, hogy a szerző, J. Claretie művében többeket mint magyar embereket szerepeltet s a történet is részben hazánkban játszódik le. Meséje oly érdekes, hogy ezt, ha lapunk szük tere engedné, szerelnők röviden leírni. — A czímszerepben Jeszenszky indította meg sokszor könnyekig — a halgatóság érző hurjait. — Az est fényes sikerében méltán osztozott vele Raizné is, ki a magyar cigánytól született Maresát megható melegséggel játszotta. — Kettejökön kívül Ferency mint Várhelyi grót, Kövessy mint Votzin orosz tábornok érdemelnek méltó elismerést; úgy szintén Hollósiné, ki Dinati marquisé szerepét jelesen töltötte be. — Sárközynek mozdulatai kissé szögletesek voltak, mik azonban idővel bizonyára el fognak simulni. — Bussy Cl. és Tukoray sopánkodásai is tetszetőek voltak.

Jan. 19-én. Kornevilli harangok. Planquette dal-lamos s eddig alig-alig utolérhető operettje egészen megtöltö a nagy üvegtermet, mi legnagyobb része annak volt tulajdonítható, hogy a társulat énekes-primadonnájának, Ferencziné Pap Erzsébetnek jutalomjátéka volt. — A zentai közönség több szintársulat után ismeri már e darabot, de úgy a mint az most bemutatva lett, még aligha. A juttal-ma zott Szerpolettje — úgy ének, mint játék tekintetben

A HETI LAP TÁRCZÁJA.

Szeretet s szerelem.

E két eszmére, melyet mi magyarok szeretet és szerelemnek nevezünk a németnek csak egy szava van: Liebe.

A felebaráti szeretet magában foglalja az egész emberi nemet és mindenséget.

Fiatal korunkban szeretjük az embereket és elhanyagoljuk az emberiséget; ellenben minél inkább korosodunk, annál jobban szeretjük az emberiséget és visszavonulunk az emberektől. —

Az édesanyai szeretet isteni — mert nem haszonleső — sokfelé eloszlik, mégis egész marad, irigységtelen és végtelen.

A szülők szeretete gyermekeikhez ösztönszerűleg a természetben fekszik, de nem megfordítva.

A szülők holtig szeretnének gyermekeikkel maradni, — holott a gyermekeket viszont a szülökre szorulás tartja együtt azokkal. A szegény anya kevesebb panaszszal tart el tiz gyermeket, mint tiz vagyonos gyermek egy öreg anyát.

A testvéri szeretetnek is csak kevés példái tűnnek fel napjainkban.

A barátság is kölcsönös viszonzszeretetet igénylő szeretet. A szeretet magában a természet, — a barátság pedig a társaság szüleménye lévén, önszeretetünknek hizeleg, — ha valakit barátunknak nevezhetünk.

A szeretet erkölcsi becsülésen alapszik, — azért ritkán csalódik.

A szerelem alanya állatóság — csalódik míg kéj ringatja s csal ha felriad mámorából. Amennyire tehát a szeretet erkölcsi becsülésen alapszik, a lelketlen tárgyakat, vagy állatokat inkább kedveljük, mint szeretjük.

A szerelem reggeli árny, mely folyvást kisebbedik, a barátság pedig délutáni árny, mely folyvást nő, míg az élet napja leáldozik. Emez minden szolgálattétellel öregbül, — amaz minél gyakoribbak kölcsönös szolgálatai, — annál inkább fogy.

A szerelem legnemesbb s legboldogítóbb szenvedély.

De osztálya egyenetlen
Egynek rózsza tövisetlen.
Máznak tövis rózsátlan
Szívlánczára fonva van.

Azonban ritka az, kinek tövisetlen rózsza jut, mert többé-kevésbbé a szerelem fájdalomát mindenki érzi. Csakhogy oly édes fájdalom az, hogy nem kívánunk mindjárt gyógyszerével élni s mikor kívánjuk, már akkor késő.

A női szívben az első szerelem vagy tánccezipőt, vagy koresolát visel, azaz: rendesen azt követi, ki tánczba, vagy jégre viszi.

A nagy világ szerelmei többnyire a liliummal születnek, az eperrel érnek, a falevelekkel lehullanak. Napjainkban sokan nem úgy tekintik a szerelmet, mint a szív s lélek tit-

egyaránt
Öltözéke
est szell
vessy
vész Gá
pesten a
nem re
Viola
„egysze
ben eg
azonban
É
henőt t
még eg
tuk má
közöns
nokát
esik. I
drámai
népség
megről
rtük.
enyelg
A der
művés
legme
jan. h
mek

kát,
szerz
néna
a ki
alatt
tozó
a sz
a sz
Saph
het,
a sz
ann
szól
kőn
pirj
leg
pal
me
tap
lát

egyaránt — semmi kívánni valót nem hagyott maga után. Öltözékei is igen elegansak voltak. — A mi azonban az est szellemi értékét nagyban növelte, az kétségen kívül Kövessy azon parexcellence játéka volt, melylyel t. i. a művész Gáspár apót alakította. Egy perczre azt hittük, Budapest a népszínházban látcsővezetünk. — Jól énekelt (míg el nem rekedt) Jeszenszky, Henry Márkyban; ugyszinté Viola, Zsán Grenisőben, kit azonban az infamis „klavir” egyszer majd kivert a tónusból.* Pesti, a jegyző szerepében egyike volt a darab legmulattatóbb alakjának. A karok azonban rosszak voltak. —

És itt, a karnál (alias: népség, katonaság) egy kis pihenőt tartunk, hogy az igen tisztelt rendezőség becses figyelmét egy visszasságra felhívjuk. Ugyanis: többször tapasztaltuk már azt, hogy olyankor, mikor az összes személyzet a közönség előtt áll, a népség-katonaság egymás között olyanokat enged meg magának, mi egyenesen a jó izlés rovására esik. Így pl. a színpad elején a legszebb s legkomolyabb drámai jelenet játszódik le. — hátul pedig az apró-cseprő népség izetlenkedik a tulzásig csak azért, hogy a karzatot megröhögtesse. Köszönjük szépen, az ilyenből többet nem kérünk. Akkor, midőn ennek helye és ideje van, a kóristák enyelegenek quantum satís, de soha — ne hancurozzanak. —

Pesti I. Lajos ur, újabb 6 előadásra bérletet nyitott. A derék igazgatót s pártfogásra méltó társulatát. — városunk művészet kedvelő, mivel közönségének szives jóakarátába a legmelegebben ajánljuk!

Megjegyezzük ez uttal végül azt, hogy jövő vasárnap, jan. hó 29-én, délután 3 órakor, közkívánatra még egy gyermek előadás lesz megtartandó.

#

Helyi és vidéki hírek.

Főtisztelendő Appel Ede plébános úr f. hó 25-én tartja ünnepélyes beiktatását, mely alkalommal csakis egyházi ünnepélyességek fognak tartatni. Mint értesülünk, a diszlokoma felhagyása folytán megtakarított költségeket a jótékonyosság oltárára szánta a nemes lelkész.

A Mária Dorothea-egyesület, mely a hazánkban tanítással és neveléssel hivatásszerűleg foglalkozó nők anyagi és erkölcsi érdekeik megóvása és fejlesztése végett még 1885-ben alakult. Mária Dorothea-intézet cím alatt külön épület emelése céljából közadakozásra gyűjtőleveket bocsájtott ki. Bergel Emil hittanár ur is kapott ilyen 7702-ik szám alatt. Bergel ur gyűjtése folytán a következő urnók és urak adakoztak: Gombos Gáborné 2 frt. Mikosevics Józsefné, Zsarkó Antal, Szabó Lászlóné, Czirfusz Ferenczné, Appel Ede 1-1 frtot. A nemes tett önmagát dicséri.

A régi gárda soraiból egy oszlop dönt ki ismét. F. évi január hó 15-én költözött el örökre Braun Jakab, legnagyobb gabuakereskedőnk egyike, városi képviselő, az izr. hitközségnek 30 év óta temlomgondnoka, a helybeli önkéntes tűzoltó egyesület alapító-, a casino egyesület, a Zentai takarékos és Zentai általános takarékpénztár választmányi és több más jótékonyági és közmívelődési társulataink tagja. — Általános, felekezetkülömbőség nélküli részvételt keltett halálának híre nem csak helyben, hanem az egész környéken és végtisztelettel adózott iránta mindenki, ki temetése napjáról értesült. A régi típus egyik jobb alakja szállott vele sírba, ki nem csak a közpályán, de mint magas ember is megfelelt rendeltetésének. Ügybuzgó szolid kereskedőt, önmaga iránt majdnem tulzott takarékoskodót, de szegények támogatásában határ nélküli bőkezű adakozót vesztettünk benne. Béke lengjen az érdemes férfiú po-

kát, hanem mint valami jó hasznos házi szert, azaz: házszerzésre vagy legalább háztartásra szolgáló szert.

A fiatal szerelem kiskoru király, a kormányzó királynénak t. i. az észnek gyámsága alatt. Míg a király kiskoru, a királyné kormányoz; mihelyt pedig nagykoruvá lesz, — alattvalójává válik a királyné s neki engedelmeskedik. Változó az ember, mert a szenvedélyek mozgonya, azért változó a szív is és ennek ritka s csak rövid ideig mulató vendége: a szerelem.

Kedves, mit a szerelem s feledésről a nagy humorista Saphir mond: Ki szeret, nem feledhet, ki feled, nem szerethet, ki szeret s feledni tud — az szereti feledni, mint szeret a szerelem; szeretni annyi, mint önmagát feledni, — feledni annyi, mint önmagát szeretni. Megsérti a szerelmet, ki így szól: „Óh édes szerelem, ne felejts!”

A szerelem vak és mégis mindig a szemem kezdik; — könnyeivel látja a kelő vágy hajnalát s a leáldozó hajlam esti pirját. És nem az a főbaj, hogy a szerelem vak, — mert így legalább nem látja a minden perczei fölött szórszádon csüngő pallóst, — hanem inkább az, hogy a házasság szemorvos, mely leveszi szeméről a hályogot.

A szerelmesek két felekezetre oszlanak, phisikusok s metaphisikusok. A phisikus szép szem, szép haj, kar, kéz, vagy láb miatt még csak alanyában sem öli meg magát.

Az ő szerelme csak kevés perczre szorítkozik. Az ilyen nő nem a szívet, — hanem a vesét vizsgálja.

Ellenben a szerelmi metaphisikus megelégszik egy-két légyottal a holdvilágnál; szerelmet lehellő illatos levelkél telve vannak hymnusok és ódákkal. A postajövedelmet tekintve, nincs nálánál hasznosabb iró.

Fiatalka metaphisikusok, — ha ösztönük ébred és tárgyak nincsen, eszményt képezvén maguknak, rajognak.

Míg a rajongás tart, a szerelmesek együtt kívánnak meghalni, a sirontul ismét egyesülni; habár a szerelmesnek sirontulra terjesztett esküje csak annyi erővel bír, mint béke szerződésében — e szó: „örökre”!

Férfi életben a szerelem csak mellékes jelenet, mert ebben inkább szerepel a becsvágy; de a nőéletben gyakran a nő egész életrajzát képezi a szerelem.

A szerelem végre himlő is: minél később himlőzik valaki, annál veszélyesebb.

Nagyon is korán lepnek meg bennünket az évek, melyekben szolgálatos ugyan a lélek, de erőtlen a test.

Többé-kevésbé már 50-től kezdve, hetek sőt hónapokig áll ellagytatva Hymen oltára.

Ha szerelmes levelkéik írásához már szemüveg kell, a leirt tüz többnyire hideg már.

rai felett, a melyen sujtott gyászoló család fájdalmát pedig enyhítse az általános részvét!

A **„tiszi bálon”** a következő felülfizetések eszközöltet-
tek: Gombosfalvy Gombos Gábor és Mátéházy Matkovits La-
jos 5—5 frt, Zsarkó Antal 4 frt, Brestyánszky Kálmán, Dr.
Engelmann Zsigmond és Mikosevits József 3—3 frt, Dr.
Plesch Miksa, Dr. Glücksthal Adolf, Hadzsits József, Janko-
vich József, Kalmár Antal, Lapping Ferencz, Matkovits Jó-
zsef, Opitz Sándor (Ada), Schambach Emil, Szekfü Ferencz és
Dr. Révay N. János 2—2 frtot, Arvay Lajos, Ábrahám Mi-
hály (Ada), Appel Ede, Barkóczy Izsó, Bergel Ferencz, Ber-
gel Lajos, Braun Janka, Branovaeski Csedomil, Berger Ig-
nác, Boromissza János, Bergel Mór, Czirfusz Ferencz, Dezsán
Kálmán, Dwelly Róbert (Ada), Eisler József, Fischer Leo-
pold (Ada), Dr. Ferenczy Alajos, Fried Ferencz, Dr. Freund
Sándor, Fischer Miksa, Gyetvay Béla (Ada), Dr. Gelbmann
Mór (Csóka), Grünvald Ignác, Horovitz Lipót, Hirschenhau-
ser József, Homay János, Holzinger József, Jablonszky Jó-
zsef (Ada), Jablonszky Miksa (Ada), Kohn László, Kovács-
vits Radivoj (Ada), Krabl Rozika, Klein Lipót, Kuthy Lajos
Kovács Ferencz (Szabad), ifj. Komáromy Béla, Lukácsévits
Ignác, Löbl Sámuel (Ada), Mikosevits Antal (Mohol), Marx
Dezso, Petrovics Ferencz (Ada), Papp Antal, Róth Nándor,
Bácz István adótiszt, Rezsnyei Aurel, Rieger Alajos, Szigeti
István, Straub János (Csóka), Sziklász Gactana, Szalay Jó-
zsef, Szekenderovits Simon, Vuits Vászó, Vibirál Dénes, Wé-
ber Károly, Zsarkó József, Zettin József és Zentai János 1—1
frtot; Bergel Adolf, Dudás István, Erdélyi Lukácsné, Hevér
Péterné, Ormos Kálmán, Szabó Sándor és Tukacs Fábrián
50—50 krt. — Fenti összegek köszönettel nyugtáztatnak. —
A táncvizsgálat tiszta jövedelme 175 azaz egyszázhetvenöt
frtot tesz ki, mely összeg a meghívóban jelzett jótékonycé-
lakra fordított. Kovács Béla s. k. Huszágh Nándor s. k.

— A zentai „Gazdakör” által f. hó 15-én könyvtára
gyarapítására tartott táncvizsgálat fényesen sikerült, ameny-
nyiben beléptidijából befolyt 71 frt 20 kr., felülfizetés volt
6 frt 70 kr. s így az összes bevétel 77 frt 90 krt tesz ki, a
melyből a könyvtár javára tiszta haszonkép maradt 51 frt s
ha ehhez hozzászámítjuk a multkori felolvasás eredményét
21 frt 40 krt, ez ideig is már szép összeg, amely remélhe-
tőleg megkészsereződik, ha felszámítjuk, hogy ez idén még
egy felolvasást f. hó 29-én, és egy táncvizsgálatot február 9-
én szándékozik a kör rendezni. A f. hó 6-án tartott felolva-
sás alkalmával a gazdaköri könyvtár javára felülfizettek:
Szárics Bertalan 80 krt, Mikosevits József 40 krt, Gyenes
Károly 20 krt, Paor György 10 krt. A f. hó 15-iki táncviz-
sgálat alkalmával pedig Guelminó Alajos 1 frt 60 krt, Kad-
vár Péter 1 frtot, Tóth Lajos 60 krt, Porray Sándor 60 krt,
N. N. 60 krt, Barsi József 50 krt, Szárics Bertalan 40 krt,
Jedlteska István, Jankovics József, Boros Márton, Buran Jenő,
Németh György, Polyák István és Polyák Mátvás 20—20
krajczárt.

Táncvizsgálatok. — A zentai szerb olvasó egyesület által
1888 évi jan. hó 14/26-án szent-Szabasz napján az „Eugen her-
czeg” szálloda disztermében a saját, valamint a szegénysorsu
iskolás gyermekek javára rendezendő zártkörű tánczestélyre
a választmány az elmúlt héten küldött szét a meghívókat. Re-
méljük, hogy az eddig e bálon divott kedélyes mulatságból a
szegény tanulók javára is kijut az örömből és minél többen
élvezendik a zord időjárás ellen a téli gúnya- és jó eszima-
védelmét. — A „zentai ipartestület” iroda-szereinek beszer-
zése, részben pedig a szegény iparos tanulók segélyezésére
az „Eugen herczeg” szálló disztermében zártkörű tánczvizgal-

mat rendez. — A zentai lábbeli készítő ipartársulat zászlója
alappjának javára f. hó 29-én azaz vasárnap, Farkas Orbán-
nál az arany báránnyhoz címzett vendéglő helyiségében jóté-
konycélu zártkörű tánczvizgalmat rendez.

— A zentai „Gazdakör” f. hó 19-én könyvtára gyara-
pítására felolvasást tart, melyre a „Gazdakör” t. tagjai és a
t. közönség tisztelettel meghívatik. Felolvasó: Tisztelendő Vi-
rágh István gymn. hitoktató ur. Beléptidij 20 kr. Kezdeté 7
órákor.

— **Polg. leányiskolánk** volt jeles növendéke, Kohn Ka-
rolin, New-Yorkból egy levelet intézett Czehe Győző népis-
kolai igazgató urhoz, melyet czimzett szívességből jónak lá-
tunk közölni már csak azért is, mert némi tájkozást nyújt
az ujvilág legműveltebb államának növeveléséről. A levél
szórol-szóra a következő: „Mélyen tisztelt és szeretett igaz-
gató ur! Pár percz előtt kaptam k. nagybátyám sorait, mely-
ben kiváló örömmre pár szót igazgató urról is ir. Fogadja
azon megtisztelésért, hogy semmiségemről megemlékezett, leg-
forróbb köszönetemet. Csak most tudom, milyen hálával és
köszönettel tartozom önnek, mint szintén a Nagyságának;
mert a mit otthon, szép hazámban, mint tizenkét éves gyer-
mek tanultam, azt itt csak a 18 évesek tanulják. Principá-
lisnám már többször mondá, hogy ha az angol nyelvet folyé-
konyan beszelném, a legfelsőbb osztályba, az ugynevezett gré-
mába tenne át. Itt a tanórák d. e. 9—12. d. u. 1—3-ig
tartatnak; kézimunka nincs. A legfőbb tantárgy a számtan;
én az ötödik osztályba járok, de azért csak összeadást tanu-
lunk. Mindamellett, hogy két nyelvet kell elsajátítanom, min-
dennap kapok egy ide mellékelt kis kitüntetést, pénteken
pedig egy nagyot. Fogadja még egyszer hálás köszönetem
met nemcsak a megemlékezésért, hanem fáradságáért is. Ma-
radok tisztelettel hálás volt-tanítvány: Kohn Karolin, New-
York, 1888. jan. 3-án.” Eddig a levél. A mellékelt kis ki-
tüntetés zöld, a nagy kék alapon a gyermekéletről merített
illusztrációkkal s az iskolaépület rajzával a következő szöve-
get tartalmazza: „Public education. Primary department. New-
York, No. 62. Caroline Kohn, has been regular, punctual and
obedient. S. In. R. principal.” A főnöktanító megjegyzése:
„Excellent in examination.” — A levél tartalmából kitűnik,
hogy hazánk növevelése még sem áll oly alacsony fokon,
mint egyik-másik nyugoti culturállam „Schulvereinja”-i hi-
resztelik.

— **A helyben működő** szintársulat érdemes igazgatója
az iskolás gyermekek mulattatására 10 kr. bemeneti díj mel-
lett jan. hó 29-én, azaz a jövő vasárnap d. u. 3 órákor ren-
dezi a második előadást; ez alkalommal színre kerül Szi-
gethy Józsefnek mulattató részletekben gazdag, örökbecsű
énekes népszimtműve: — „A vén bakkanos és fia a
huszár.”

Az ujonczozás ez évben. Zentán a járásnál március 22—
28-diki napokon, Zenta városnál pedig aprilis 4—7-iki na-
pokon fog megtartatni. Mindazok, kik felhívást nem kaptak
saját érdekükből is mielőbb jelentkezzenek Vuits Sándor közigi
tanácsnok, katonaiügyi előadó előtt.

Sorshuzás. Az 1868-ik évben-született zentai illetőségű
ifjak részére, kik ez év folyamán az I. korosztályba felhiva
vannak, folyó évi január hó 22-én d. e. 9 órákor a városház

nagyter-
jelenjék

Fe-
képezve
széről
ugyanot

1.

bogó sz

atlan t

nagyve

jelleme

elégedv

fesztele

kedélye

volt an

érdemi

retükre

egysz

esinnal

ruha n

sek vol

Hercz

szerete

alelnök

né, De

is a b

nagyv

mephi

jegyek

tartva

a ren

A jel

Ede,

Zsigm

Körm

Soma

Hack

vább

Ignác

helyb

k. a.

k. a.

k. a.

stb.

Gyul

(Dur

és E

nizs

A se

tánc

nök

ind

hall

ejte

csak

zúse

Sán

nagytermében fog a sorshuzás eszközöltetni. Minden érdekelt jelenjék meg, hogy sorsszámát önnönmaga huzza ki.

Felhívás. Mindazon zentai illetőségű népfelkelők, kik ki képezve nem lettek, a városi tanács katonatügyosztálya részéről felhivatnak hogy büntetés terhe alatt személyesen ugyanott azonnal jelentkezzenek.

1. **Az ó-kauizsai izraelita nőegylet** 1888-iki bálja. Dobogó szivek, lihegő keblek, pezsdülő jó kedv és kifáradhatatlan tánczkedő voltak azon jellegek, melyek f. hó 14-ikén nagyvendéglőnk disztermében tartott izraelita-nőegyleti bált jellemezték. A nőegylet derék hölgyei teljesen meglehetőnek elégedve e bál erkölcsi sikerével, mert a bál oly kedélyes és fesztelen volt, mint talán még soha. Nem csekély része van a kedélyessé tétel körül azon körülménynek, hogy a bál nem volt annyira látogatott mint az előző években, de legfőbb érdemük még is a hölgyeknek van, kik bár — és ez dicséretükre legyen mondva és hármass felkiáltó jellel kiemelve — egyszerűen!!! minden fényezés nélkül, de annál több esinnal és izléssel voltak felöltözve és mintha az egyszerűbb ruha már magával hozta volna a fesztelenséget, oly kedélyesek voltak a hölgyek estétől reggelig. A bál anyai tisztet Hercz Mórné önnagysága, mint a nőegylet elnöknője páratlan szeretetreméltósággal viselte s őt környezték Grüner Jakabné, alelnöknő továbbá Hercz Edéné, Enyedí Mórné, Kráhl Lajosné, Deutsch Simonné uranők, mint választmányi tagok, kik is a bál anyagi sikerét már jó eleve azzal biztosították, hogy nagyvárosi szokás szerint már hetekkel a bál előtt személyes meghívásokat teljesítettek, csaknem házról-házra járván és a jegyeket mindenkor készen, a jótékonycélú pedig szem előtt tartva. — Az első négyest 32 pár tánczolta. A hölgyeknek a rendezőség egyszerű, de csinos tánczrendekkel kedveskedett. A jelen voltak között láttuk többek között Hercz Mór, Hercz Ede, Grüner Jakab, Popovics Gyóko, Krahl Lajos, Krahl Zsigmond, Dukay István, Scheer Bernát, Deutsch Ferencz, Körnöczy László, Deutsch Simon, Popovics Kristóf, Hesser Soma, Deutsch Zsigmond, Enyedí Mór, Bednárecz Károly, Haeker Antal és Sebők Lajos urakat nejeikkel; ott volt továbbá özv. Horovicz Adolfné, özv. Grüner Adolfné, Dullósy Ignáczné, Gergei Anasztázia, Kovaceviss Jelka és Natalia a helybeli gör. kel. plébános ur 2 kedves leánya, Horovicz Irma k. a., Dulóssy Etelka k. a., Gergei Erzsike k. a., Müller Lottí k. a. Kikindáról, Manoilovics Angyelin k. a., Klein Regina k. a., Simonyi Sarolta k. a., Ocskay Hermin k. a. Horgosról, stb. stb. Végül ott láttuk Szilágyi György I-ső bírót, Dr. Roxer Gyula főorvos, Kupkay Géza, Popovics Mitó, Berger Sándor (Duna-Földváról), Obláth Miksa, Grüner Ádám, Krahl Adolf és Ernő, Müller N. (Horgosról), Ocskay Miklós (Török-Kanizsáról), Krahl Jakab, Klein Sándor urakat és sok mást. — A souppée eszardást ritka tánczkedővel és kitartással 40 pár tánczolta. A közönség reggeli 5 óra felé oszlott el.

— **Az adai izr. nőegylet** az idén kétszer választott elnököt, miután a megválasztott elnök kissé furcsának tetsző indokból, melyet tudositónk megbízhatósága daczára is elhallgatunk, a választást nem fogadta el. A f. hó 16-án meg-ejtett új választáson ennek folytán „egy hangulag” a csak 3 év előtt itt letelepedett és ugy nemeslelkűség-, bőkezűség- és szeretetreméltósága által köztisztületben álló Löbl Sámuelné úrhölgy választatott elnökül. A segélyre szorultak

az egylet élére állított elnök- és Ofner Adolfné urnő alelnökben igazi védnököket kaptak és őszintén gratulálhatunk a nőegyletnek sikerült választásához. — Az egylet alaptőkéje gyarapítása céljából f. hó 29-én tartja meg tánczvizalmát, melynek sikerülésére a rendezőség nagy buzgalmat fejt ki. — Pályázat van hirdetve az adai postánál postamester állásra.

Hogyan fizet a hirdetés? Arra a kérdésre, hogy van-e haszna a hirdetésnek, így felel egy pár amerikai milliomos, a kik auktoritások üzleti dolgokban: Az eredményt (a milliókat) a hirdetéseknek köszönhetem, Bonner. — „A gazdagulás útja a nyomdafestéken megy keresztül”. Barnum. — „Az állhatatos és okos hirdetések hozták meg nekem azt, mim van.” Stewart J. A. — „Hogy tudná a világ, hogy valakinek valami eladni valója van, ha nem mondaná?” Vanderbilt. — Azokkal az emberekkel csinálj üzletet, fiam, a kik hirdetnek. „Nem fogsz vele veszíteni.” Franklin.

— **Tavalyi gabonatermésünk és értéke.** A földmívelési miniszterium által beszerzett hivatalos adatok alapján ki van mutatva, hogy hazánkban az idén búzával, rozs-zsal, árpával, zabbal és repcével összesen közel 10 millió kat. hold szántóföld lett bevetve. E területen mind össze termett buza 41,883,537 mm., rozs 15,580,245 mm., árpa 12,940,460 zab és tönköly 9,870,959 mm., repce 327,318 vagyis összesen: 80,602,519, mely mennyiség átlagos árban megközelíti a 470 millió frt értéket. Ez érték a tavalyi összértékkel szemben 88,062,549 frt többletet tüntet föl, daczára annak, hogy az idei árak — kivéve a repcéét — átlag kisebbek voltak.

— **Mentség a tüdővész ellen.** A párisi orvosi akadémia folyóiratának legújabb számában érdekes cikket közöl az akadémia megbízásából Hérad dr. egy új gyógyítási módjáról, a mely állítólag mentség lesz a tüdővész ellen. Az új gyógyítási mód, mely Garcin dr. találmánya, flourhidrogén-sav beheleléséből áll. A cikkirő első sorban megemlékezik arról a meglepő tapasztalatról, hogy üveggyári munkások, kik igen sok flourhidrogén-savat lehelnek be munkaközben, sohasem halnak el tuberkulózisban, sőt a behelelés után könnyebben érzik magukat s ha van is hajlamuk erre a pusztító betegségre, annak a csirája kivész belőlük. Másrészt bizonyos, hogy a fluorsav egyike a legerősebb antiszeptikus szerekeknek, mert ha egy csepp ilyen savat öntünk valami poshadó folyadékba, az menten megtisztul, megöli a fluorsav a penészgombát s a rothadást előidéző testeket Csak annak a bebizonyítására volt tehát szükség, vajjon a sav megöli-e a tüdővész bacillusait? Martin Hippolyt orvos hosszas kísérletek után meggyőződött a fluorhidrogén-sav bacillus-ölő természetéről. A sikeres kísérletek után mindjárt tüdőbeteggel tettek próbát. Egy olomedényben porrá tört fluoridot keverték össze kénsavval s az egészet egy forró vízzel telt kádba álitották. Az így fejlődő gázokat elhelyezték azután egy szekrénybe s ebben ült a beteg, a ki a gázokat belehelté. A betegnél rövid idő múlva mutatkoztak a javulás jelei. Visszatért az étvágya, az éjjeli izzadások elmaradtak, a láz alábbhagyott, s a test sulya növekedett. A köhögés is gyöngült s a bacillusok által ellepett tüdő lassankint egészen megtisztult; a beteg elhagyhatta ágyát. 100 beteg közül 35 meggyógyult, 41 megjavult, 14-nek állapota nem változott s csak 10 halt meg. Héradnak az az erős meggyőződése

hogy az új mód még az oly betegeket, kikben a tuberkulózis csak a fejlődés stádiumában van, csálhatatlanul meggyógyítja; ha ez igaz, úgy bizonyára Garcin lesz az emberiség egyik legnagyobb jötevője.

— Erős vérzés ellen. Nagyobb sérülések alkalmával sokszor erős vérzés áll be, melyet akként lehet elállítani, ha a sobre forró vízbe mártott gyapotot (vattát) helyezünk. Az eredmény a „D. Sch. Ztg.” állítása szerint oly meglepő, hogy még az ütőer sérülésénél is rögtön elállítja a vérzést.

— Kinek a lába nagyon érzékeny a hideg és nedvesség iránt s e miatt könnyen meghűlésnek van kitéve, annak nagyon ajánlható, hogy nemezből vagy vendégtalpat helyezzen a lábfejébe, s ez által lába — különösen ha hideg, nedves talajon kell sokáig állani — a meghűléstől meg legyen védve. Igen jó hőtartónak bizonyult továbbá a vastagabb itatóspapír, vagy még inkább a disznóhólyag, melyek mindegyike a láb köré tekerve, azt igen jól védik a hideg ellen, különösen pedig a disznóhólyag, mely a mellett, hogy tartós, sem nedvességet, sem hideget nem enged magán át.

— A kőszén tüzelőerejét fokozni lehet azáltal, hogy midőn friss szenet teszünk a kemenczébe, ezt ne dobjuk, — mint rendszeren szokás, — a bennlevőre, hanem hátra toljuk a már égő szenet a kemence hátsó része felé s ez elé rakjuk a friss szenet, úgy hogy az a már égő szénrel csak egyik oldalról érintkezzék. Ez által azt érzik el, hogy a friss szénből fejlődő gázok a már égő szénen kénytelenek átvonulni, a hol maguk is elégnék és így hasznosíthatnak, holott a mostani eljárás mellett a friss szén az izzó fölé jutván, a fejlődő gázok nagy része nem gyullad meg, hanem minden haszon nélkül ki megy a kéményen.

— Ha igen nagy vereshagymát akarunk természeteni, a legnagyobb és legegészségesebb példányokat tegyük befűtött kemence mellé, hogy csaknem tökéletesen kiszáradjanak. Az ilyen hagymák a következő tavasszal földbe jutva nem hajtának virágszárat, csak leveleket s e mellett annyira megnönek, hogy gyakran egy hagyma egy fél kilogrammot nyom.

Szabaddán újévtől fogva 2 új lap indult meg: az egyik „Ellenzék” címén, Szalay Lajos szerkesztése mellett, 48-as függetlenségi programmal, a másik „Szabaddkai Közlöny” cím- és Schlesinger Sándor szerkesztése alatt.

A t. olvasó figyelmébe ajánljuk lapunk utolsó oldalán hirdetett „Zentai Hitelszövetkezet” mérlegét.

Elvesztettem egy csomag levelet és egyéb iratokat és kérem a megtalálót, mintán reá nézve semmi értéke nincs, sziveskednék azt hozzám visszaszármaztatni, Zentán 1888 jan. 19. Klein Vilmos biztosító felügyelő.

Szerkesztői üzenet.

D. I. Zombor. Köszönjtek, de nem használható. „Ellenzék” Szabadka, „Bácska”, Zombor, cs. példány nem jött. M. V. ur helyben. Tárcaja sajnálatunkra nem közölhető. —

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY.

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5.38	8.—	2.28	9.15*
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	5.—
Szabadkáról indulás lefelé	8.59	1.46	6.18*	6.15
Csantavér érkezés	—	1.46	—	6.42

	expr.	gyors.	vegy.	szem.
Csantavérről felfelé	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
" indulás	6.10	9.53	2.25	11.22*
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5.45*	2.45
Baja érkezés	8.52	5.02
Baja indulás	6.50*	10.26
Szabadka érkezés	10.—*	12.10

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy.
Szabadka indulás	5.25*	2.10	6.40*
Zombor érkezés	8.05	3.47	9.27*
Eszék " "	12.33	6.18	4.21*
Villány " "	3.47	—	6.25

	szem.	vegy.	vegy.
Villány indulás	—	1.08	9.20*
Eszék indulás	8.26	3.30	11.20*
Zombor	11.19	8.10*	6.53
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.19

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schvarcz Sándor.

Hirdetmény!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a főtéren

Csirkák-féle házban levő

ARANY- ÉS EZÜST MŰVES ÜZLETEMHEZ

Órás üzletet **kapcsoltam.**

Raktáron tartok **fali- és zsebórákat**, javításokat pontosan és jutányos áron eszközölök.

Tisztelettel **Breiner Ignácz.**

HIRDETMEYNY!

A „Zenta Vidéki Takarékpénztár r. t.” tulajdonát képező főtéri ház emeletén két lakosztály

(3—3 szoba, éléskamra, pincze, a földszintben fűskamra és mosókonyha) továbbá az utcai korcsma helyiség pinczével és végre az udvari épületben levő 1 nagy szoba, konyha s istálló szt.-György naptól kezdve 1, esetleg több évre is bérbe adatik. — Bővebb értesítés nyerhető alulirotnál az intézetben.

Horovitz Bertalan v. igazgató.

1889!

A M. T. KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE AJÁNLOM

**bútorkereskedésemet,
asztalos-, esztergályos- és kárpitosműhelyemet,**

melyekhez **fametsző intézetet** is csatoltam, minek következtében a bútorkészítéshez szükséges összes kellékeket magam gyártatom, miáltal a legfokozottabb műgényeknek a legrövidebb idő alatt és legjutányosabb árakon megfelellehetek.

Együttal tudatom, hogy „**Kegyelet**” czim alatt

TEMETKEZÉSI ÜZLETET

is rendeztem be és halottak ravatalra helyezését s temetését elvállalom. Nagy raktárt tartok

érecz- és fakoporsókban, sirkoszorukban, szemfódelekben és gyász-szövetekben,

faragott és esztergályozott apróbb disztárgyakban.

Szolid és pontos kiszolgálás által m. t. vevőim teljes meglegedését kiérdemelni törekedvén, maradok

Zentán, 1888. évi január hóban.

Tisztelettel

WÉBER KAROLY.

Raktár és üzlethelyiség: urí-utcában Dimitrijevicz szerb pék házában a hajóállomás közelében.

A t. gazdaközönség b. figyelmébe!

A legjobb és legolcsóbb gépek

részletfizetésre alulírott főügynökségnél kaphatók;

MOZGONYOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, TRIEURÖK

sorvető-gépek,

SZÓRÓ-GÉPEK, SZECSKAVÁGÓK, ROSTÁK,

aczélekék, vasboronák,

valamint szurkos ponyvák.

A bécsi biztosító-társaság

és a bécsi tűz-, jég- és járadék-biztosító-intézet

zentai főügynöksége.

Eötvös-utcai, Ujházi-féle házbán.

Scheinberger Dagobert.

ELŐNYÖS AJÁNLAT!

A legcsekélyebb próba-vásárlásánál meggyőződhetik a n. érdemű közönség, hogy mindennemű

divatos kalapok és sapkák

a legjobb gyártmányu

férfi-, női s gyermek-cipők

valamint csizmák

kalap- és lábbeli üzletemben

(főtéren Nikolits-féle ház)

gyári, sőt azon aluli árakon szerezhetők be.

Kérem tehát a n. é. közönséget e kedvező feltételeket saját előnyére fordítani és szükségletét e cikkekben mielőbb beszerezni.

Zentán, 1888. január hóban.

alázattal

Weinberger S. W.

1888

Meghívás.

A „ZENTAI HITELSZÖVETKEZET“ 1888. évi febr hó 12-én délután 2 órakor fogja saját helyiségében
évi rendes közgyűlését

megtartani, melyre a t. törzsbetét tulajdonosok tisztelettel s oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy szava-
zati joguk gyakorolhatása végett az alapszabályok 29. és 30. §§. értelmében a törzsbetétekről szóló köny-
vecskéket, melyek legalább 4 héttel a közgyűlés előtt neveikre irattak, egy nappal a közgyűlés előtt a
hivatalos helyiségben letéteményezni kötelesek.

T Á R G Y A K :

1. Igazgatói jelentés az 1887. évi üzlet lefolyásáról és eredményéről.
2. Felügyelő bizottság jelentése, valamint az 1887. évi vagyon- mérleg s a tiszta nyereség fel-
osztására vonatkozó véleményes előterjesztés, esetleg a számadó tisztikar felmentése.
3. 2 választmányi tag választása.
4. A felügyelő bizottság megválasztása.
5. Belyánszky György és tsai részéről tett, esetleg mások részéről teendő önálló indítványok
tárgyalása.
6. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldése.

Zentán, 1888. január 18-án.

Matkowitz Lajos s. k.
elnök.

A „Zentai Hitelszövetkezet“ 1887. évi zárszámadása a III-ik üzletévről.

Mérleg-számla 1888 Január hó 1-én. KÖVETEL.

F. k. l. sz.	Oszt. érték	F. k. l. sz.		Oszt. érték			
		forint	kr.	forint	kr.		
35	Pénztár számlának . . .	1911	97	1	Törzsbetét I. cs. 25712.50		
41	Váltó számlának . . .	37085	40	24	„ II. cs. 15711.—		
23	Kötvény és jelzálog kötv.	9168	90	31	„ III. cs. 1736.75	43160	25
6	Érték és zálog számlának	8480	85	40	Betét számla	7094	87
2	Törzsbetét-előleg I. csop.	3239	51	19	Visszleszámitolás	8680	—
32	„ „ II. csop.	638	—		Nyerem. 1885. csonka évről	178	71
38	„ „ III. csop.	5	—		„ 1886. évről	1111	86
21	Folyó számlának	425	75		„ 1887. „	2587	33
42	Adósok „	915	57				
33	Bank „	169	—				
7	Beruházási számlának . . .	768	94				
20	Vertpénz „	4	13				
		62813	02			62813	02

ZENTAI HITELSZÖVETKEZET :

Scheinberger Dagobert s. k. vezér-igazgató. **Kozits Aladár s. k.** könyvelő. **Benes András, s. k.** pénztáros. **Dimitrijevits Timóth, s. k.** ellenőr.

I G A Z G A T Ó S Á G :

Dr. Glücksthal Adolf s. k. **Frankl Henrik s. k.** **Schvarcz Sándor s. k.** **Hadzsits József s. k.**

Ezen mérleg-számlát a kereskedelmi törvény 195. §-ában körülírt határozataihoz képest alul-
írt felügyelő-bizottság átvizsgálván, minden egyes tétele a fő- és segédkönyvek tételével teljesen mege-
gyezőnek találtatott. Zenta, 1888. január hó 18-án.

Dr. Fülöp Adorján s. k. felügyelő biz. tag. **Boromissza János s. k.** felügyelő biz. tag. **Hirschenhauser Manó s. k.** felügyelő biz. tag.

Nyomat a Schvarcz Sándor könyvnyomdájában. Zentán, 1888.